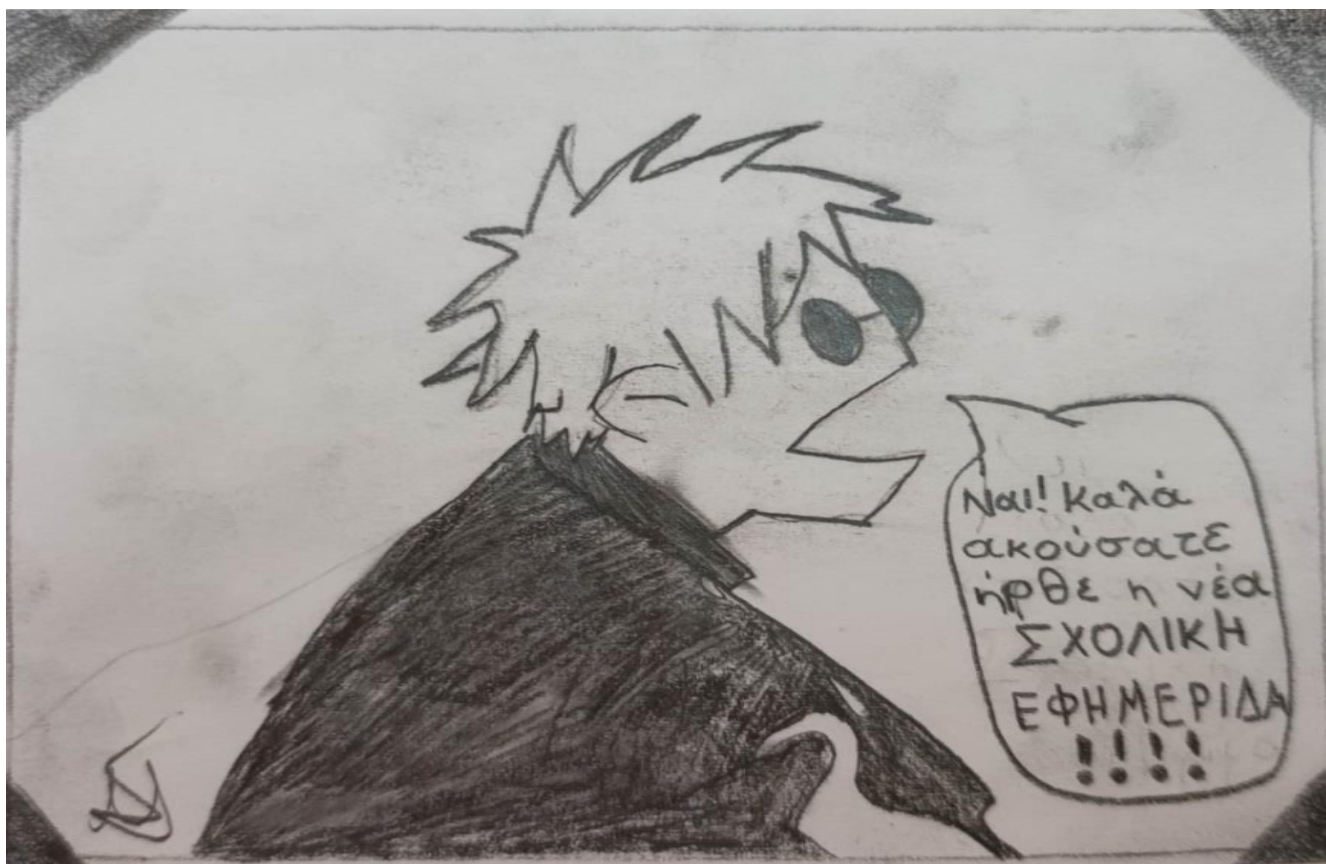

Σχολικό έτος
2021-22

19^ο φύλλο
Δεκέμβριος 2021

«Ένα παιδί, ένας δάσκαλος και ένα βιβλίο μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο»

Διαβάστε το άρθρο για τα δικαιώματα του παιδιού στις σελ. 2-3

Σκίτσο της Μάρθας Σαγαριδου

Διαβάστε ακόμα στην εφημερίδα μας...

σελ. 4-5: Black Friday: η ιστορία της, ρεπορτάζ στην πόλη μας

σελ. 6-7: Τι λένε οι καθηγητές/τριές μας για τη δουλειά τους και ευφάνταστες δικαιολογίες μαθητών (σελ. 10)

σελ. 8-9: Τηλεκπαίδευση ή τηλεαποσχόληση;

σελ. 11-13: Ιστορικά του τόπου μας και άλλα (η γειτονιά μας, μεγάλος σεισμός στην Κρήτη, ταξίδια των Μινωιτών, ισπανική γρίπη, μια άλλη φονική πανδημία)

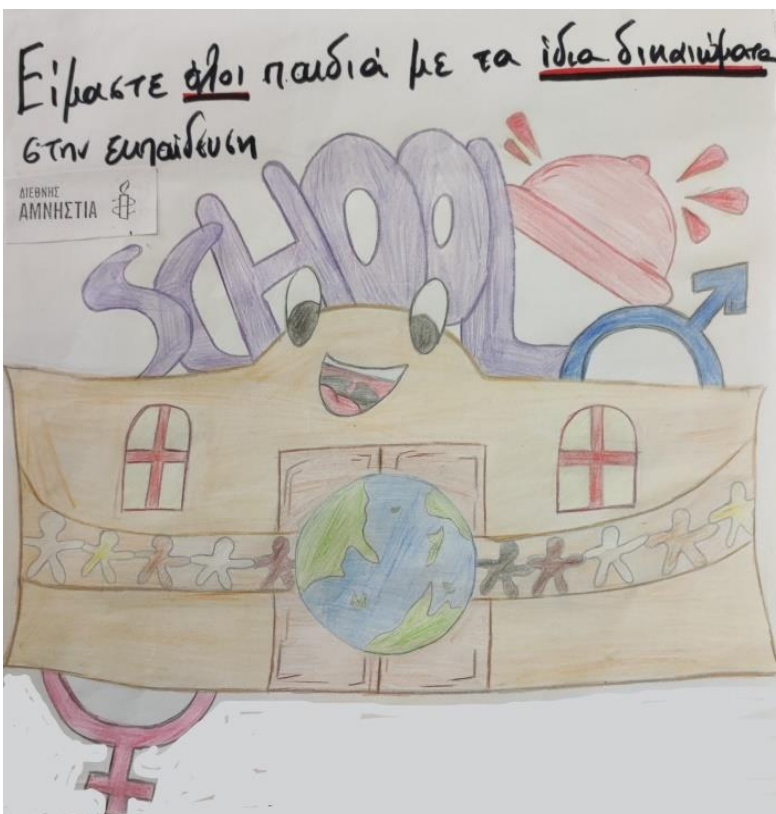
σελ. 14-16: Στο πνεύμα των Χριστουγέννων...

Σε πείσμα των καιρών αποφασίσαμε να συνεχίσουμε την έκδοση της μαθητικής μας εφημερίδας. Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες λόγω των μέτρων που έπρεπε να τηρήσουμε εξαιτίας της πανδημίας, εργαστήκαμε ομαδικά και καταφέραμε να εκδώσουμε το πρώτο φύλλο της φετινής χρονιάς. Έπεται συνέχεια... Συγχαρητήρια στις μαθήτριες και μαθητές μας που εργάστηκαν με όρεξη αφιερώνοντας τα απογεύματα του Σαββάτου στις συναντήσεις μας για τη σύνταξη των άρθρων. Οι υπεύθυνες καθηγήτριες: Ματίνα Μειδάνη και Δέσποινα Καβουσανάκη

Σκίτσο της Μάρθας Σαγξαρίδου

20 Νοεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του παιδιού

Ζωγραφιά της Ελεάννας Κολοβού

Η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού υπογράφηκε από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 20 Νοεμβρίου 1989. Τη Σύμβαση έχουν υπογράψει 191 χώρες και αποτελεί νόμο στη χώρα μας. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση παιδιά θεωρούνται όλα τα κορίτσια και τα αγόρια από 0 έως και 18 ετών.

Ας σταθούμε σε κάποια από τα δικαιώματα κάθε παιδιού.

«Όλα τα παιδιά είναι ίσα. Έχουν δικαίωμα να τα αντιμετωπίζουν χωρίς διακρίσεις λόγω της φυλής, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των απόψεων, της περιουσίας, της κατάστασης, των ιδιαίτερων αναγκών ή της εμφάνισής τους.»

«Τα παιδιά με σωματικές ή πνευματικές αναπηρίες έχουν δικαίωμα να ζουν σε συνθήκες που εγγυώνται την αξιοπρέπιά τους και ευνοούν την αυτονομία τους. Να απολαμβάνουν ειδική φροντίδα και να συμμετέχουν ισότιμα στην εκπαίδευση και την κοινωνική ζωή.»

«Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να πηγαίνουν στο σχολείο και να έχουν ίσες ευκαιρίες σε αυτό. Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μη διακόπτουν το σχολείο.»

Ας προβληματιστούμε όμως...

Τα παιδιά με σωματικές ή πνευματικές αναπηρίες έχουν το δικαίωμα να ζουν με αξιοπρέπεια και να αντιμετωπίζονται ισότιμα χωρίς λύπηση και χωρίς διαχωρισμούς. Εσείς πιστεύετε ότι γίνεται αυτό; Για παράδειγμα τα ΑμεΑ μπορούν να επισκεφτούν με άνεση έναν αρχαιολογικό χώρο ή να κυκλοφορήσουν ελεύθερα στην πόλη μας; Υπάρχουν πεζοδρόμια, ράμπες, χώρος για να κινηθούν με ασφάλεια; Αντιμετωπίζονται όλα τα παιδιά ισότιμα; Ή αν κάποιο είναι διαφορετικό από το σύνολο, αντιμετωπίζεται ρατσιστικά;

Για όλα αυτά τα δικαιώματα έχουν αγωνιστεί πολλοί άνθρωποι. Ένας από αυτούς είναι ένα κορίτσι που στην ηλικία μας έδωσε τον δικό της αγώνα για τα δικαιώματα των κοριτσιών στην εκπαίδευση. Είναι η Μαλάλα Γιουσαφζάι, μία νεαρή κοπέλα από το Πακιστάν.

Η Μαλάλα γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1997 στην πόλη Μινγκόρα του Πακιστάν. Αρχικά εκπαιδεύτηκε από τον πατέρα της, ο οποίος ήταν ιδιοκτήτης ιδιωτικού σχολείου και ποιητής. Όταν οι Ταλιμπάν κατέλαβαν την εξουσία στην περιοχή, απαγόρευσαν στα κορίτσια να πηγαίνουν στο σχολείο. Η Μαλάλα μέσα από το blog της εξέφραζε τις απόψεις της σχετικά με το δικαίωμα των κοριτσιών στη μόρφωση. Τα επόμενα χρόνια έδωσε συνεντεύξεις σε διάφορα μέσα τόσο της χώρας της όσο και άλλων χωρών, στις οποίες υποστήριζε το δικαίωμα των κοριτσιών να πηγαίνουν στο σχολείο. Στο μεταξύ έγινε γνωστή η ταυτότητά της παγκόσμια. Η δράση της αυτή εξόργισε τους Ταλιμπάν και το 2012 προσπάθησαν να την δολοφονήσουν πυροβολώντας την ενώ πήγαινε σχολείο.

Όμως κατάφερε να επιζήσει και μάλιστα το 2014 βραβεύτηκε με Νόμπελ Ειρήνης για τον αγώνα της σχετικά με τα δικαιώματα των κοριτσιών στην εκπαίδευση. Περιφφημη είναι η φράση της **«ένα παιδί, ένας δάσκαλος και ένα βιβλίο μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο.»** Ας μιμηθούμε την στάση της!

Ο καθένας πρέπει να αγωνίζεται για τα αναφαίρετα δικαιώματα που έχουν όλοι, ανεξαρτήτως φύλου, εξωτερικών χαρακτηριστικών, καταγωγής, εθνικότητας, θρησκευόμενου και ηλικίας. Όμως μην ξεχνάμε ότι εκτός από δικαιώματα έχουμε και υποχρεώσεις.

Αχιλλέας Μισιρλάκης

«Black Friday, αμερικανιά μου φαίνεται»

Η ιστορία της «Μαύρης Παρασκευής»

Στον ρυθμό της «Black Friday» κυμαίνεται στα τέλη Νοεμβρίου πλέον η αγορά, όπως και κάθε χρόνο άλλωστε. Όμως από πού ξεκίνησε αυτή η ιστορία και τι κρύβεται πίσω από το όνομα της;

Η πρώτη χρήση του όρου «Μαύρη Παρασκευή» αναφέρεται 60 χρόνια πριν στο περιοδικό Factory Management & Maintenance, το οποίο ανέφερε ότι οι εργαζόμενοι στις ΗΠΑ αρρώσταναν την επόμενη της «Ημέρας των Ευχαριστιών» (που γιορταζόταν την τελευταία Πέμπτη του Νοεμβρίου), ώστε να έχουν ένα τετράημερο να περάσουν με την οικογένειά τους.

Ο όρος Black Friday χρησιμοποιήθηκε από τους αστυνομικούς στην πολιτεία του Ρότσεστερ αλλά και της Φιλαδέλφεια θέλοντας να περιγράψει την ενοχλητική κίνηση για τους πεζούς που υπήρχε στον δρόμο την επομένη της Ημέρας των Ευχαριστιών.

Μια άλλη ερμηνεία οφείλεται στο κέρδος του λιανεμπορίου αυτές τις μέρες. Τα τιμολόγια των εμπόρων από κόκκινα λόγω των μειωμένων εσόδων το προηγούμενο διάστημα, γίνονταν μαύρα, δηλαδή σημείωναν μεγάλα κέρδη.

Έχει ειπωθεί, επίσης, πως ένα μεγάλο οικονομικό κραχ το 1869 στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης έκανε εκείνη την Παρασκευή «μαύρη».

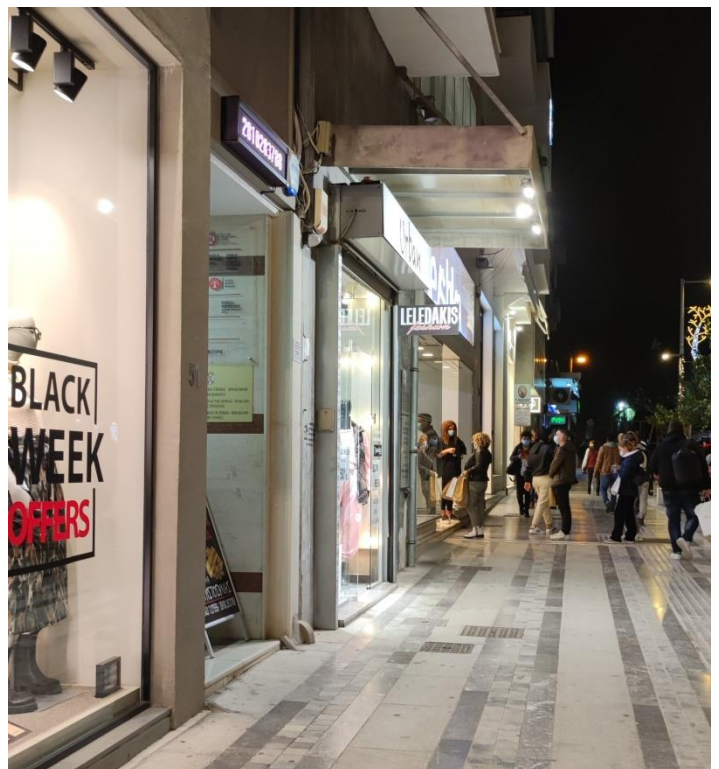
Από τη δεκαετία του 1980 η Black Friday συνδέεται με μεγάλες προσφορές στα καταστήματα της Βόρειας Αμερικής, εγκαινιάζοντας την εορταστική περίοδο των αγορών για τα Χριστούγεννα. Εικόνες εκατοντάδων ανθρώπων που στέκονται έξω από τα καταστήματα, μάλιστα από την προηγούμενη μέρα για να βρισκονται στην πρώτη σειρά, να συνωστίζονται, να ποδοπατούνται με το άνοιγμα των καταστημάτων, μας κάνουν να απορούμε και να λέμε πως αυτά μόνο στην Αμερική συμβαίνουν.

Η αγορά όμως δεν γνωρίζει σύνορα και έτσι από το 2016 η Black Friday ήρθε και στη χώρα μας.

Έτσι, είδαμε τις ουρές έξω από τα καταστήματα και μπορεί να σταθήκαμε και εμείς για να αγοράσουμε κάτι που δεν χρειαζόμασταν άμεσα, αλλά ήταν σε προσφορά. Φέτος, όμως, με τα αυστηρά μέτρα για τον κορονοϊό, κινήθηκε η αγορά αυτήν την ημέρα;

Για να το διαπιστώσουμε, την Παρασκευή 26 Νοεμβρίου κατεβήκαμε στην αγορά για να δούμε εάν το αγοραστικό κοινό ανταποκρίθηκε στις προσφορές της Black Friday.

Η κίνηση ήταν μικρή, τα πεζοδρόμια έξω από τα μαγαζιά χωρίς πολύ κόσμο και οι ουρές μικρές. Η γενική εικόνα ήταν πως συνδύασαν τις αγορές τους με τις προσφορές της ημέρας. Το αυστηρό πλαίσιο εισόδου στα μαγαζιά λόγω του Covid 19 με τον έλεγχο των πιστοποιητικών, λειτούργησε αποτρεπτικά για τους περισσότερους, ωστόσο συναντήσαμε και κάποιους που έκαναν rapid test ειδικά για τα ψώνια αυτής της ημέρας.

Οι περισσότεροι ήταν επιφυλακτικοί με τις εκπτώσεις, θεωρώντας πως είναι «κόλπα» της αγοράς για να ψωνίσει ο κόσμος. Πάντως κάποιοι έβλεπαν μεγάλη διαφορά στις τιμές, και για αυτό κατέβηκαν για ψώνια. Μας έκανε εντύπωση πως σχεδόν όλοι - όσους ρωτήσαμε- δεν θα αγόραζαν κάτι που δεν χρειαζόταν άμεσα, παρόλο που θα το έβρισκαν σε προσφορά.

Σχεδόν κανείς δεν ήξερε πως καθιερώθηκε η Black Friday, μόνο δύο μας είπαν ότι κάτι διάβασαν για αυτήν την ημέρα στο διαδίκτυο.

Η πιο αυθόρμητη απάντηση ήταν «δεν ξέρω, αμερικανιά μου φαίνεται».

Όπως και να έχει οι καταναλωτές θα πρέπει να περιμένουν πολύ στις ουρές για να πάρουν το προϊόν που θέλουν, οπότε τους ευχόμαστε καλό κουράγιο και καλή υπομονή.

Νικόλας Στεφανάκης
Μάνος Σκαρβελάκης

Τι λένε οι καθηγητές και οι καθηγήτριές μας για τη δουλειά τους;

Ρωτήσαμε τους καθηγητές μας να μας μιλήσουν για τη δουλειά τους, αν το επάγγελμά τους τους ικανοποιεί, πώς νιώθουν στην τάξη... Και εκείνοι μας απάντησαν εντελώς διαφορετικά από αυτά που περιμέναμε, γιατί η αλήθεια είναι πως τους κουράζουμε αρκετά...

Ο κύριος Τσολακίδης μας είπε πως πάντα νιώθει χαρούμενος, επειδή έχει να κάνει με παιδιά, καθώς μας νιώθει σαν δεύτερη οικογένειά του. Ακόμη μας είπε πως νιώθει ευλογημένος με το μάθημά του, αλλά μας παραπονέθηκε ότι θα ήθελε να τον νιώθουμε περισσότερο σαν δικό μας άνθρωπο και να του εκφράζουμε τους προβληματισμούς μας και τις ανησυχίες μας.

Η κυρία Λακιωτάκη μας εξομολογήθηκε πως το επάγγελμα που έχει επιλέξει είναι δημιουργικό και όχι βαρετό, αλλά και πως θα ήταν ακόμη πιο ωφέλιμο για εμάς και ευχάριστο για εκείνη, αν κάναμε εργασίες και εκτός σχολείου.

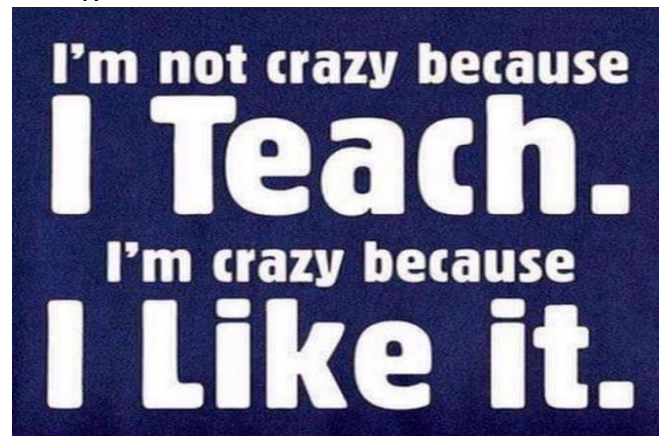
Η κυρία Λεμονάκη μας απάντησε ότι της αρέσει που έχει διαφορετικές προσωπικότητες απέναντί της, αν και θα ήθελε να μαθαίνει περισσότερα πράγματα για τον κάθε μαθητή, προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη επικοινωνία μεταξύ καθηγητή-μαθητή. Επίσης, ανέφερε ότι την ενοχλούν οι παρεκκλίνουσες συμπεριφορές και δεν τις αρέσει το γεγονός ότι εμείς τα παιδιά βλέπουμε τους καθηγητές μας σαν εχθρούς. Παρόλα αυτά κανένα από τα παραπάνω δεν την εμποδίζει το να ξεχνάει τη ηλικία της μερικές φορές.

Η κυρία Μαρκετάκη και η κυρία Χαλκιαδάκη μας είπαν πως θα ήθελαν επιπλέον συμμετοχή από τα παιδιά της κάθε τάξης, αλλά και το ότι πιέζονται με το θέμα της ύλης. Ακόμη μας τόνισαν ότι νιώθουν ικανοποίηση και ότι δεν θα άλλαζαν το επάγγελμά τους με κανένα άλλο.

Η κυρία Αργύρη μας είπε ότι εκείνο που την τράβηξε προς την διδασκαλία ήταν τα παιδιά, καθώς με εκείνα μπορεί και γεμίζει τις μπαταρίες της.

Η κυρία Νικολαΐδου μας εξέφρασε το πάθος της αλλά και την χαρά που της δίνει αυτή η επαφή με τα παιδιά τις διδακτικές της ώρες. Παρόλα αυτά ως αρνητικό μας είπε για την ανεπάρκεια που νιώθει να βγάλει την ύλη στον χρόνο που υπάρχει, αλλά και για το πλήθος των παιδιών στην τάξη, καθώς δεν μπορεί να τα βοηθήσει όλα, όπως θα μπορούσε σε μικρότερα τμήματα. Επίσης μας ομολόγησε ότι θα ήθελε να της δείχνουμε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη και στο μάθημα και σε άλλα θέματα, που ίσως μας απασχολούν.

Ρωτήσαμε και τους άλλους καθηγητές και καθηγήτριές μας και όλοι μας είπαν ότι αγαπούν το επάγγελμά τους και ότι δεν θα το άλλαζαν με κανένα άλλο, αν τους δινόταν ξανά η ευκαιρία. Ύστερα μας είπαν για τη χαρά και το πάθος που παίρνουν, όταν υπάρχει ανταπόκριση από τα παιδιά, αλλά και ότι θα ήθελαν να έχουν μεγαλύτερη επαφή με εμάς και εκτός σχολείου.

Μερικά από τα παράπονα τους ήταν και πάλι για τον μεγάλο αριθμό των μαθητών στις τάξεις, αλλά και για το πιεστικό χρονικό περιθώριο που έχουν για να ολοκληρώσουν τη διδακτέα ύλη. Επιπρόσθετα, μας τόνισαν σχεδόν όλοι ότι δεν τους άρεσε η τηλεκπαίδευση, καθώς δεν υπήρχε η επιθυμητή αλληλεπίδραση με τους μαθητές τους και επειδή υπήρχαν πολύ συχνά προβλήματα σύνδεσης.

Ευαγγελία Κοτσαρίδη,
Αργυρώ Ταμπακάκη

Το κυλικείο της καρδιάς μας

να μας ακούσουν. Γι' αυτό και το κυλικείο μας καταφέρνει να ξεχωρίζει από τα άλλα κυλικεία με τις υπηρεσίες και την παρέα που μας προσφέρει.

Σε κάθε σχολείο υπάρχει ένα κυλικείο από το οποίο τα παιδιά αγοράζουν το κολατσιό τους στα διαλείμματα. Το δικό μας όμως κυλικείο είναι ξεχωριστό, καθώς οι άνθρωποι που εργάζονται εκεί είναι σαν φίλοι μας και είναι πάντα κοντά μας στα διαλείμματα και στα κενά που έχουμε. Εκείνο το μέρος, λοιπόν, θα μπορούσε να θεωρηθεί η καρδιά του σχολείου μας, αφού ο κ. Άρης με τα όμορφα κορίτσια που εργάζονται μαζί του, είναι πάντα με ένα αληθινό χαμόγελο στα χείλη τους. Μπορούμε να συζητήσουμε μαζί τους και είναι πάντα εκεί για

Ευαγγελία Κοτσαρίδη,
Αργυρώ Ταμπακάκη

Τηλεκπαίδευση ή τηλεαπασχόληση των μαθητών;

Σκίτσο της Πολυτίμης Μπλαβάκη

Πέρσι για πέντε μήνες όλοι οι μαθητές αναγκάστηκαν λόγω του κορονοϊού να συμμετέχουν σε έναν καινούργιο τρόπο εκπαίδευσης, την τηλεεκπαίδευση. Κατά τη διάρκεια αυτής της ξαφνικής και πρωτόγνωρης εκπαίδευσης δημιουργήθηκαν πολλά ερωτήματα: άρεσε στους μαθητές και μαθήτριες, συμμετείχαν, έμαθαν; Έτσι φτιάξαμε ένα ερωτηματολόγιο για να διαπιστώσουμε πώς φάνηκε η τηλεεκπαίδευση στους συμμαθητές και συμμαθήτριές μας.

Στην πλειοψηφία των παιδιών δεν άρεσε (κυρίως στα αγόρια!), γιατί βγήκαν εκτός προγράμματος, δεν έβλεπαν τους φίλους τους, υπήρχαν πάρα πολλές τεχνικές δυσκολίες, δημιουργήθηκαν αρκετά κενά. Από την άλλη πλευρά είχε και τα «θετικά» της, καθώς ένιωθαν πιο άνετα – έκαναν μάθημα με τις πιζάμες τους από το κρεβάτι ή τον καναπέ - μπορούσαν να κοιμηθούν εν ώρα μαθήματος (;), θεωρούσαν τη συμμετοχή τους προαιρετική και υπήρχαν λιγότερες υποχρεώσεις και διάβασμα.

Οι δικαιολογίες που πρόβαλαν για να μη συμμετέχουν ήταν οι κλασικές: «δεν έχουμε μικρόφωνο», «δεν σας ακούω» «με πέταξε έξω», «δεν έχουμε σύνδεση στο internet».

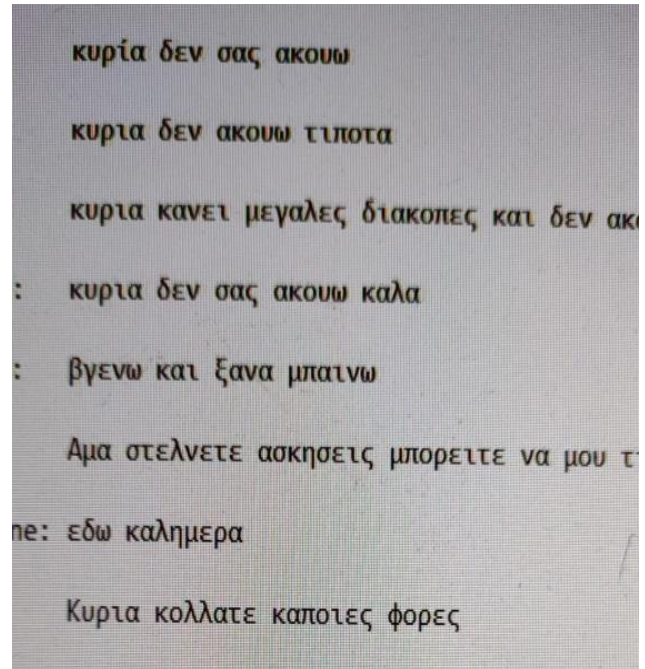

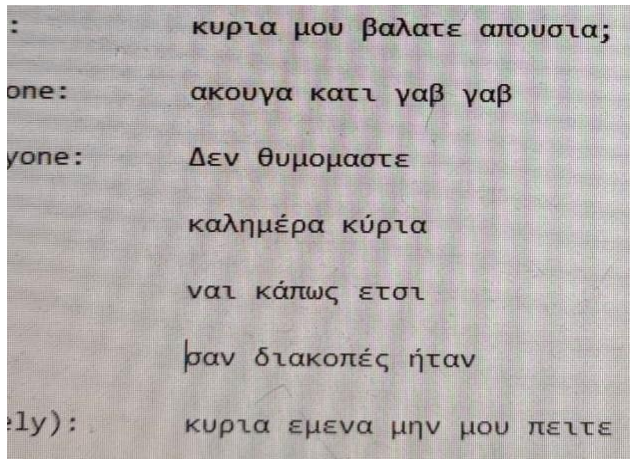
Στην ερώτηση τι έκαναν στη διάρκεια του μαθήματος, οι δημοφιλέστερες απαντήσεις ήταν: «τρώγαμε» (100%), «κοιμόμασταν» (80%), «παίζαμε παιχνίδια», «μιλούσαμε στην ομαδική» και κάποιοι συνεπείς είπαν «προσέχαμε» (10 %).

Οι δυσκολίες που συνάντησαν πέρα από τα τεχνικά προβλήματα, ήταν η αδυναμία να παρακολουθούν το μάθημα μέσα από μια οθόνη, μερικές φορές δεν το καταλάβαιναν καθόλου και άλλες με κενά και πολλές δυσκολίες. Η Φυσική, τα Μαθηματικά, τα Αρχαία και η Βιολογία, ήταν τα μαθήματα που τους δυσκόλεψαν περισσότερο.

Στην ερώτηση αν είχαν αναζητήσει ή κοιτάξει απαντήσεις εν ώρα τεστ, η συντριπτική πλειοψηφία απάντησε «ΝΑΙ», είχε αντιγράψει, ενώ λίγοι μαθητές είπαν πως δεν είχαν αντιγράψει.

Και στην ερώτηση αν θα ήθελαν να ξαναγίνει τηλεκπαίδευση, σχεδόν όλοι είπαν «όχι», «ποτέ να μην μας ξαναγίνει αυτό το βασανιστήριο», αλλά είχαμε και θετικές απαντήσεις, γιατί «ξυπνούσαμε αργότερα».

γενικά» (ο ίδιος θεός έγραψε «όχι πολλές εργασίες»).

Συμπερασματικά, είδαμε πως μόνο επειδή γλίτωναν τις υποχρεώσεις του σχολείου, τα διαβάσματα, το πρωινό ξύπνημα, άρεσε η τηλεκπαίδευση και με κανέναν τρόπο δεν μπορεί να αντικαταστήσει το μάθημα που γίνεται στην τάξη. Σε περίπτωση όμως που ξαναγίνει οι μαθητές ζήτησαν να αναλάβει το Υπουργείο Παιδείας τις ευθύνες του: να μεριμνήσει για τα παιδιά που δεν είχαν σύνδεση ή υπολογιστές, κάμερες, μικρόφωνα για να παρακολουθούν το μάθημα. Κρατήσαμε την απάντηση «να φύγει η Κεραμέως από τον πλανήτη

Αλλά και από τους καθηγητές και καθηγήτριες ζητούν: να μιλάνε πιο δυνατά, να μην είναι αυστηροί και καταπιεστικοί και να κατανοούν τις δυσκολίες των παιδιών.

Γενικά με βάση τις δικές μας εντυπώσεις, η τηλεκπαίδευση ήταν κάτι δύσκολο, διαφορετικό, απρόσωπο, αλλά παράλληλα είχε και διασκεδαστικές στιγμές. Όμως όλοι μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι δεν θέλουμε να ξανασυμβεί!

(Οι φωτογραφίες παραχωρήθηκαν από την κ. Μειδάνη που κρατούσε αρχείο των συνομιλιών μας –ωχ!)

Νίκη Μπελενιώτη,
Πολυτίμη Μπλαβάκη

Χημικές δράσεις και αντιδράσεις...

Η Β' Τάξη του 7ου Γυμνασίου Ηρακλείου,
στο πλαίσιο του μαθήματος Χημείας, σας προσκαλεί στην παρουσίαση των εργασιών της πάνω στην

παγκόσμια κρίση του νερού

- 16 και 17 Δεκεμβρίου 5 - 9 μμ στο καφέ Μαρίνα και
- Τετάρτη 22 Δεκεμβρίου στο χώρο του σχολείου, Φάνη Κλεάνθη 4, Ηράκλειο

Η ομάδα της εφημερίδας μας βρέθηκε στο «Μαρίνα» την Πέμπτη 16/12 και Παρασκευή 17/12, όπου τα παιδιά της Β' τάξης παρουσίασαν τις εργασίες που εκπόνησαν σε ομάδες 3-6 ατόμων για την κρίση του νερού. Τα θέματα που καλύφθηκαν περιλαμβάνουν από τη λειψυδρία και την αντιμετώπισή της μέχρι την απαρίθμηση περιοχών στις οποίες προκλήθηκαν διαμάχες για το νερό.

Από τις συνεντεύξεις που πήραμε, διαπιστώσαμε ότι μικροί και μεγάλοι έμαθαν σημαντικά πράγματα, μια και είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν με τα παιδιά-συγγραφείς των εργασιών, οι οποίοι μετέδωσαν τις γνώσεις τους με ενθουσιασμό. Όλοι εντυπωσιάστηκαν από την άφογη συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων προκειμένου να προκύψει

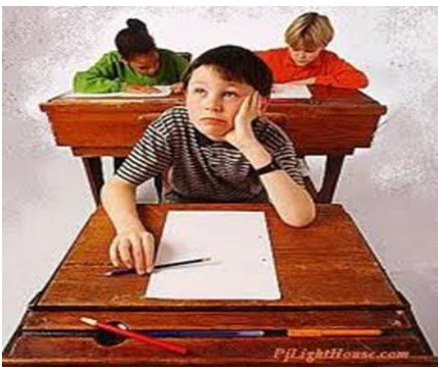
το αποτέλεσμα που αντίκρισαν στην αίθουσα του «Μαρίνα».

Ο στόχος επιτεύχθηκε: το σχολείο μας βγήκε προς τα έξω και μοιράστηκε τη δουλειά που γίνεται από τους μαθητές και τους καθηγητές για θέματα που απασχολούν την κοινωνία και τους πολίτες της.

Δημήτρης Μαλαδάκης

Δεν διάβασα, γιατί...

Κάθεστε αμέριμνοι στο θρανίο σας και η σκέψη σας ταξιδεύει. Τότε έρχεται εκείνη η καταραμένη ώρα που σας ρωτάει ο καθηγητής το μάθημα της ημέρας. Τι μπορεί να πιστέψει από τα παρακάτω;

- ✓ Το βιβλίο φάνηκε νόστιμο στον σκύλο μου και το έφαγε
- ✓ Το βιβλίο το ακούμπησε η φίλη μου που έχει covid 19 και της το έδωσα να το βάλει καραντίνα
- ✓ Ξέχασα την κασετίνα μου (είχα μέσα τα σκονάκια)
- ✓ Πήγα να βοηθήσω τον Άγιο Βασίλη για να βάλουμε τα δώρα μέσα στο σάκο του και δεν διάβασα

- ✓ Μου ευχήθηκε ο πρωθυπουργός (ξέρετε ποιος, εκείνος ο γκαντέμης) καλή πρόοδο.
  - ✓ Μπέρδεψα το πρόγραμμα
  - ✓ Δεν τα έχω καταλάβει
- Συνδυάστε όλα τα παραπάνω με το ανάλογο ύφος και ... μπορεί να σας πιστέψουν (πιο πιθανό είναι να σας πιστέψει ο Άγιος Βασίλης, που τον βοηθήσατε κιόλας).

Μαρία Δρετάκη, Μάρθα Σαγξαρίδου, Δημήτρης Μαλαδάκης

Το σχολείο μας, το 7ο Γυμνάσιο, είναι χτισμένο στα Νέα Αλάτσατα Ηρακλείου. Γιατί Νέα Αλάτσατα; Ποια ήταν τα παλιά;

Τα Αλάτσατα είναι μια πόλη στη χερσόνησο της Ερυθραίας στη Σμύρνη. Το όνομα της πόλης προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη άλας, δηλαδή αλάτι. Η πόλη πριν από το 1922 κατοικούνταν σχεδόν αποκλειστικά από Έλληνες. Στα τέλη του 18ου αι. γνώρισε μεγάλη οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη και εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο σημαντικά αγροτικά κέντρα των δυτικών μικρασιατικών παραλίων. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή το 1922 οι Αλατσατιανοί όπως και όλοι οι ορθόδοξοι πληθυσμοί της Μ. Ασίας, ξεριζώθηκαν από τη γενέτειρά τους και ήρθαν πρόσφυγες στην Ελλάδα. Στη νέα πατρίδα ίδρυσαν οικισμούς στους οποίους έδωσαν τα ονόματα της γενέτειράς τους. Νέα Φιλαδέλφεια, Νέα Ιωνία, Νέα Αλικαρνασός, Νέα Αλάτσατα είναι μερικά από τα τοπωνύμια των Μικρασιατών προσφύγων στη χώρα μας.

Τη δεκαετία του 1930 οι Αλατσατιανοί και άλλοι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία ιδρύουν συλλόγους που έχουν σκοπό τη βοήθεια μεταξύ των μελών τους και την παροχή διευκολύνσεων για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της καθημερινότητάς τους. Το 1938 ιδρύεται ο σύλλογος «Ένωσις Αλατσατιανών Νομού Ηρακλείου» με σκοπό την μεταξύ των μελών αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια, την καλλιέργεια σχέσεων για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών των προσφύγων. Με τον πόλεμο του 1940 η δραστηριότητα του συλλόγου ατόνησε.

Τη δεκαετία του 1980 πολλοί πρόσφυγες από τις πόλεις της Μικράς Ασίας έχουν φύγει από τη ζωή και οι σχέσεις των απογόνων της πρώτης γενιάς αρχίζουν να χαλαρώνουν, καθώς οι προσφυγικοί οικισμοί χάνουν την ομοιογένειά τους είτε λόγω της εσωτερικής μετανάστευσης είτε λόγω της ενσωμάτωσης τους στην τοπική κοινωνία. Υπήρχε ο κίνδυνος να χαθεί ο Μικρασιατικός Ελληνικός Πολιτισμός. Γι' αυτό τότε ιδρύθηκαν σύλλογοι που είχαν σκοπό να διατηρήσουν τα ήθη και τα έθιμα της πατρίδας και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των προσφύγων.

Τον Σεπτέμβριο του 1982 οι Αλατσατιανοί του Ηρακλείου Κρήτης συναντιούνται στο καφενείο του κυρίου Μαστρακούλη στην περιοχή του Τεκέ, που είναι τα σημερινά Νέα Αλάτσατα, με σκοπό να ιδρύσουν ένα σύλλογο που θα ένωνε όλους εκείνους που κατάγονταν από τα Αλάτσατα της Μικράς Ασία και θα κρατούσε ζωντανά τα ήθη και έθιμά τους. Έτσι, ιδρύεται ξανά ο «Σύλλογος Αλατσατιανών Νομού Ηρακλείου», τα γραφεία του οποίου βρίσκονται λίγο παραπάνω από το σχολείο μας, όπως και η προστάτιδα Παναγία των Εισοδίων σε ανάμνηση της Παναγίας των Αλατσάτων.

Νικόλας Γκιώργκης

Ο ναός της Παναγίας στα Αλάτσατα της Μικράς Ασίας

Throwback to time when η ισπανική γρίπη happened

Κορονοϊός, η πανδημία των ημερών μας, που έχει αλλάξει τη ζωή μας. Μάσκες, αποστάσεις, ασθενείς που κατακλύζουν τα νοσοκομεία, χιλιάδες νεκροί.

Ωστόσο, πολλές πανδημίες έχουν πλήξει την ανθρωπότητα στο πέρασμα της ιστορίας. Η ισπανική γρίπη τον προηγούμενο αιώνα ήταν μία από αυτές. Παρόλο που ονομάζεται ισπανική γρίπη, τα πρώτα κρούσματα εντοπίστηκαν στη

Γαλλία το 1918. Μέσα σε έξι μήνες είχε προσβάλει το ένα τρίτο του παγκόσμιου πληθυσμού. Ξέσπασε στο τέλος του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και οι περισσότερες χώρες λόγω του πολέμου δεν έδιναν στοιχεία γι' αυτήν.

Ονομάστηκε ισπανική γρίπη, γιατί η Ισπανία είχε κρατήσει ουδέτερη στάση απέναντι στη γρίπη και ο ισπανικός τύπος έδινε μία πιο ρεαλιστική εικόνα της νόσου σε σχέση με άλλες χώρες. Δόθηκε, λοιπόν, η εντύπωση ότι ο πληθυσμός της Ισπανίας πλήγηκε βαθύτερα από τη γρίπη. Είχε τα συμπτώματα μιας κοινής γρίπης και έτσι δεν κατάλαβαν ότι έχουν να κάνουν με μία τόσο φοβερή πανδημία.

Μόλυνε κυρίως νεαρά άτομα και πολλοί άνθρωποι που προσβάλλονταν από την γρίπη πέθαιναν μέσα σε ένα εικοσιτετράωρο. Η μάσκα ήταν υποχρεωτική, όπως και στον covid 19. Ξαφνικά, το 1919 η Ισπανική γρίπη έπαψε να προσβάλει ανθρώπους. Κράτησε μόνο 18 μήνες, αλλά ήταν πολύ καταστροφική. Εξόντωσε κάπου στα 20 με 40 εκατομμύρια ανθρώπους.

Λέγεται ότι ο covid 19 είναι πιο θανατηφόρος από την ισπανική γρίπη. Στην εποχή μας, όμως, διαθέτουμε πιο εξελιγμένα φάρμακα και εμβόλια. Μπορούμε να το ξεπεράσουμε όλοι μαζί. Να μην επιτρέψουμε να γίνει ό,τι έγινε το 1918.

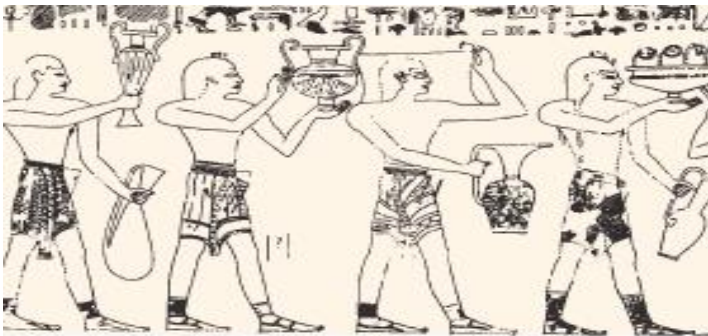

Μαρία Δρετάκη

Ταξίδια των Μινωιτών

Αν σου πει κάποιος ότι το 2000 π.Χ μπορούσαν να ταξιδέψουν από την Κρήτη στην Αίγυπτο, στη Μικρά Ασία μέχρι και τη Σικελία, θα τον πίστευες; Ίσως όχι, αλλά οι Μινωίτες είχαν κάνει αυτά τα ταξίδια και υπάρχουν αποδείξεις γι' αυτά.

Οι Μινωίτες ήταν σπουδαίοι θαλασσοπόροι. Τα πλοία τους ήταν ανθεκτικά και καλοτάξιδα, κατάλληλα για ταξίδια στην ανοιχτή θάλασσα. Είχαν υπερυψωμένες την πρύμνη και την πλώρη και έπλεαν με πανιά, όταν οι άνεμοι ήταν ευνοϊκοί για τα ταξίδια τους.

Αναπαράσταση τοιχογραφίας του τάφου του Τούθμωση Γ' (1475-1423 π.Χ.) στις Θήβες της Ανω Αιγύπτου. Οι Αιγύπτιοι ονόμαζαν τους Κρήτες «Κεφτιού», που σημαίνει «οι άνθρωποι από τα νησιά στη μέση της μεγάλης πράσινης θάλασσας».

Σχέδιο μινωικού πλοίου με πανί από αποτύπωμα σφραγίδας.

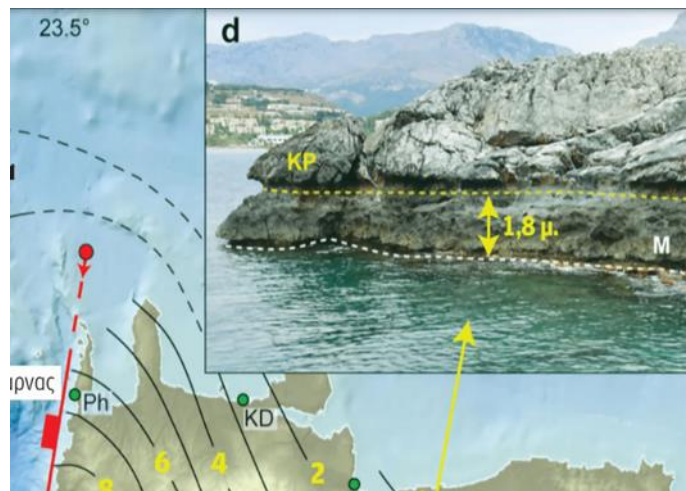
Η διάρκεια του ταξιδιού μέχρι την Αίγυπτο υπολογίζεται από 3 έως 6 ημέρες ανάλογα με τον καιρό και τους άνεμους. Αν επέλεγαν τη διαδρομή μέσω Κύπρου- Συρίας και Παλαιστίνης, τότε χρειαζόνταν παραπάνω από 10 μέρες ταξιδιού.

Χρήστος Μακαρώνας

Τι είναι ο σεισμός;

Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο που κάνει τη γη να τρέμει. Η γη αποτελείται από τον εξωτερικό φλοιό στην επιφάνειά της, τον μανδύα στο εσωτερικό της και τον πυρήνα. Στον φλοιό της γης υπάρχουν οι λιθοσφαιρικές πλάκες. Όταν οι πλάκες αυτές μετακινούνται, προκαλούν σεισμό. Καθημερινά η γη ταρακουνιέται από πάρα πολλούς μικρούς σεισμούς, οι οποίοι δεν γίνονται αντιληπτοί. Πριν από λίγο καιρό, στις 27/09/2021, στην Κρήτη έγινε ένας μεγάλος σεισμός των 6 ρίχτερ με επίκεντρο το Αρκαλοχώρι.

Υπολογίζεται ότι ο μεγαλύτερος σεισμός που έχει γίνει στην Κρήτη ήταν το 365 μ.Χ. και είχε μέγεθος γύρω στα 8,5 ρίχτερ. Ο Αμμιανός Μακελλίνος, ιστορικός της εποχής, αναφέρει: «Λίγο μετά το πρώτο φως της αυγής, αφού προηγήθηκαν βροντές και αστραπές, ολόκληρη η γη συνταράχθηκε. Η θάλασσα αποσύρθηκε και τα νερά της τραβήχτηκαν σε τέτοια έκταση, ώστε ο βυθός της αποκαλύφθηκε». Ευτυχώς ο σεισμός του 2021 δεν είχε τέτοια κατάληξη.

Λυδία Λυδάκη, Ανδριάνα Μανδαλάκη

Πόσα ξέρετε για την ιστορία της κιθάρας;

Με τη λέξη κιθάρα είχε ονομαστεί από τους αρχαίους Έλληνες ένα μουσικό όργανο το οποίο ανήκει στην κατηγορία της λύρας και της φόρμιγγας. Όμως η αρχαιοελληνική κιθάρα κατασκευαστικά δεν έχει καμία σχέση με την κιθάρα που ξέρουμε.

Η σημερινή κιθάρα είναι ένα έγχορδο όργανο με ταστιέρα και ηχείο. Στην πραγματικότητα έχει αραβικές ρίζες και το πρότυπο όργανο που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της είναι το αραβικό ούτι.

Πέρασε από τους Άραβες στην Ισπανία, όπου υπέστη αρκετές αλλαγές, ώστε από το ούτι δημιουργήθηκε η πρώτη κιθάρα με χορδές από έντερα αγελάδας και κλειδιά (στριφτάλια) από ξύλο.

φόρμιγγα

αραβικό ούτι (επάνω) και ισπανική κιθάρα (κάτω δεξιά)

Οι κανόνες κατασκευής της βρίσκονται στην εποχή των πυθαγορείων και είναι ίδιοι με αυτούς που χρησιμοποιήθηκαν σε όλα τα έγχορδα με ταστιέρα της εποχής (κυρίως λαουτοειδή). Από τότε έχουν γίνει διάφορες αλλαγές στην κιθάρα, όπως έχουν προστεθεί μεταλλικές χορδές (ακουστική κιθάρα) ή πλαστικές (κλασική κιθάρα) και μεταλλικά κλειδιά.

Οι τροποποιήσεις αυτές βοήθησαν να εκφράσει τη μουσική πολλών και διαφορετικών λαών. Με τις μετακινήσεις και ανταλλαγές πληθυσμών έγινε γνωστή σε όλη την Ευρώπη και αργότερα σε όλο τον κόσμο.

Η κιθάρα σήμερα είναι το πιο δημοφιλές μουσικό όργανο σε όλο τον κόσμο. Ιδιαίτερα, μετά τον 15ο αιώνα, όταν έγινε διαχωρισμός της μουσικής έκφρασης των λαών της Ανατολής και της Δύσης, λόγω της εφαρμογής της συγκερασμένης κλίμακας στα δυτικά μουσικά όργανα.

Σήμερα υπάρχουν πάνω από δεκαπέντε διαφορετικά είδη κιθάρας και εκφράζουν πολλά είδη μουσικής: κλασική μουσική, λαϊκή μουσική, jazz, rock, hip hop κτλ.

Ηλιάννα Τζορμπατζάκη

Βοήθησε και εσύ αν μπορείς!

Το μήνυμα των Χριστουγέννων είναι αναμφίβολα η αγάπη και η προσφορά στους άλλους. Αυτές τις ημέρες οι περισσότεροι από εμάς απολαμβάνουμε τη ζεστασιά του σπιτιού μας και καθόμαστε στους καναπέδες μας ή τις πολυθρόνες μας, ενώ χαζεύουμε στην τηλεόραση πίνοντας ζεστό καφέ η σοκολάτα, όμως κάποιοι συνάνθρωποι μας δεν έχουν ούτε τα απαραίτητα.

Μερικές οργανώσεις προσπαθούν να κάνουν κάποια πράγματα, ώστε αυτοί οι άνθρωποι να καλύπτουν τις βασικές ανάγκες τους, αλλά χωρίς τη δική μας στήριξη δεν θα μπορέσουν μόνες τους να τα καταφέρουν. Όλοι μας θα πρέπει να βάλουμε το λιθαράκι μας, ώστε να βοηθήσουμε τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη και να κάνουμε μια καλή πράξη για τα φετινά Χριστούγεννα.

Κάποιες από τις οργανώσεις στο Ηράκλειο για αυτό τον σκοπό είναι η **«Θάλασσα Αλληλεγγύης» και το «Κοινωνικό παντοπωλείο»**. Όσοι έχουν πραγματικά ανάγκη και χρειάζονται μια μικρή βοήθεια, μπορούν να επισκεφτούν τις παρακάτω διευθύνσεις, γιατί όσο υπάρχουν άνθρωποι, κανείς δεν είναι μόνος.

Το **«Κοινωνικό παντοπωλείο»** εδώ και αρκετά χρόνια βοηθάει πολλές άπορες οικογένειες και βρίσκεται κοντά στη Λεωφόρου Καλοκαιρινού: Μονής Αγκαράθου 9 και Κοσμά Ζώτου γωνία (πίσω από τον Άγιο Δημήτριο) και εφόσον θέλετε να επικοινωνήσετε με κάποιον από τα μέλη του παντοπωλείου, το τηλέφωνο είναι το εξής: 281 024 4186.

Η **«Θάλασσα Αλληλεγγύης»** στηρίζει οικογένειες που έχουν ανάγκη και παράλληλα χάρη στους εθελοντές της, προσφέρει δωρεάν μαθήματα ελληνικής και αγγλικής γλώσσας και μαθήματα ραπτικής σε πρόσφυγες, μετανάστες και ντόπιους που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό. Εφόσον θέλετε να προσφέρετε ή να στηρίξετε το έργο της, μπορείτε να επισκεφτείτε τον χώρο της στην οδό 1770 στο νούμερο 34 ή να τηλεφωνήσετε στο 2810 226434, εάν θέλετε παραπάνω πληροφορίες.

Ευελπιστούμε ότι φέτος τα Χριστούγεννα όσοι άνθρωποι έχουν ανάγκη θα νιώσουν λίγο καλύτερα, και πρέπει να πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους αυτούς που νοιάζονται και προσφέρουν στους συνανθρώπους μας.

Ευχόμαστε καλά Χριστούγεννα και καλές γιορτές σε όλους!

Μάνος Σκαρβελάκης

Χριστουγεννιάτικη ταινία: *Μόνος στο σπίτι*

Μία πολυμελής οικογένεια ετοιμάζεται να πάει για διακοπές Χριστουγέννων στο Παρίσι. Ο 8/χρονος Κέβιν που είναι μέλος της οικογένειας, μένει πίσω μόνος του πραγματοποιώντας την ευχή του, να εξαφανιστεί η οικογένειά του. Όλα πάνε τέλεια μέχρι που δύο κλέφτες ετοιμάζονται να διαρρήξουν το σπίτι του. Όμως δεν γνωρίζουν ότι ο μικρός έχει πάρα πολύ φαντασία και θάρρος...

Είναι μια κλασική ταινία που τη λατρεύουν όλοι. Αν τη δείτε, θα τη λατρέψετε και εσείς!

Σκηνοθέτης: Chris Columbus

Πρωταγωνιστές: Macaulay Culkin, Joe Pesci, Daniel Stern, John Heard, Roberts Blossom, Angela Goethals, Devin Ratray, Gerry Bamman

Παραγωγή: 1990, Διάρκεια: 103'

Μαρία Δρετάκη

Η συντακτική ομάδα της εφημερίδας σας εύχεται ολόψυχα **καλά Χριστούγεννα!**

Υγεία και ευτυχία την καινούρια χρονιά!

Ζωγραφιά της Κατερίνας Τζανιδάκη